

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

מ.

עין משפט
נר מצוה

נא א מ"י פ"ו מהלכות
מאלכות אסורות
הלכה יט:
ב [מ"י] פ"ג מהלכות
תפילין הלכה יג:
ג ד ג ד מ"ד פ"ד מהלכות
שמיעת הלכה א ד כמג
עשין סג א טו"ש י"ד
סמ"ג א ספ"ג א ג א
ויקרא כג ט"ף א:
גג ה מ"י פ"א מהלכות
שמיעת הלכה יב סמג
עשין סג טו"ש י"ד סמ"ג
ה ט"ף א:
גד ו מ"י ט"ז מהלכה יב:
גה ז מ"י ט"ז מהלכה יג
טו"ש י"ד סמ"ג ט"ז
ט"ף ג כה"ג:
ח [מ"י] ט"ז מהלכה יג
טו"ש י"ד סמ"ג ט"ז
טז ט מ"י פ"ו מהלכות
שמיעת הלכה יב סמג
עשין סג טו"ש י"ד סמ"ג
כה ט"ף ג [וסימן לו ספי]
כז א"כ נ ט"ז א:
נז י מ"י פ"ב מהלכות
רואה הלכה ב סמג
עשין עט טו"ש י"ד [טור]
י"ד סמ"ג קטו:

רבינו גרשום

מעילאי נמי קרמא איכא
ולא א' יכול לומר
ולא לטחוף: לא איידי
דמשמש וכו'. מיפרכת
לומר ששומעין אותה
ולא שומעין קרמא תתא:
ואיך הני שבחיו כלומ'
אלו אין צריך ללמוד דהני
שבחיו אנשיים אחרים
יודעין את דא' כתב
שחיה ומילה שבחיו בכל
למור קמ"ל כולוה
גנדה. לומר ותא אמרין
לעיל בודק אמ יודע
לומר הלכות שחיה מותר
לאכול משחיהו ואם לאו
אסור לאכול משחיהו:
אם שהה כדי ביקור
לומר בדיבור הסימין
כך כד ביקור חכם
לא כדסברת כדי ביקור
סימין אלא שבידוק
אותו חכם: אם
כן נתת דברך לשיעורין.
לומר פעמים שהוא עומד
בקיור ופעמים בחיור
והו ביקור חכם: אלא
כדי ביקור טבח חכם.
טבח עצמו ששחט שהוא
חכם: והשתא מהו היא.
לומר נבלה: ומר סבר
בחוקת איסור קאמרין
ולא נבלה. ולימא נשחטה
הותרה מפני מה את אמרת
בחוקת היתר. הא קמ"ל
דאיתיליד בה
ריעותא כדבעא מיניה ר'
אבא [מרב גאון] משום זה
בעא צריך לומר בחוקת
היתר עומדת עד שיוודע
במה נטרפה: נטל הא
ליתנה. כלומר מה אנו
יודעין אם נקבן ואם
לא ומשום הכי (ג) אמר
בחוקת היתר עד שיוודע
כד. חיישין שמא במקום
נקב נקב כלומר ואסור
שטרפה היתה שנקובה
היתה או דילמא דואב
עצמו עשה נקב זה ומותר.
אמר ליה לא חיישין
שמו מעיקרא היתה נקובה
לומר. במקרה. כלומר
דאכל בהמיה: באבטיח
כמו אבטיחין. חיישין
שמא במקום נקב של נחש

ואיך הני שביחין. כדאמר (ג"מ דף קטו:) תפילין צי בר חבו משכח שכימי מאלך מדקדק רבינו מס דלין לרין לקשור בכל יום תפילין כשמניחן שרבינו אליהו היה מנריך לקשורן מדקאמר בהקומץ רבה (מנחות לה: ע"ש בתוס' ד"ה משעת) תפילין מאומתי מצרך עליהן משעת הנחה ועד שעת קשיה ולרבינו מס נראה דההיא קשיה היינו הידוק שמהדקו סביב ראשו כמו (מדה דף טו:) שליא קשורה צו וכמו (ע"ו דף טו.) קשורה צו ככלל דלי קשיה ממש וכי בכל יום ילך אלל בר חבו ועוד דכריש המולא תפילין (עירובין דף לו.) וסמ' משמע דאסור לקשור קשר של תפילין בשעת משום דהוי קשר של קיימא דקאמרין ישנות מכניסן זוג זוג אלל חדשות ללא ומפרש בגמרא דחדשות קרי שאינן מקושרות ואם היה עשוי לקשור ולהתיר בכל יום א"כ לא הוי קשר של קיימא:

בולארו תנינאו. פירש בקונטרס עקור דמגן שחט את הושט ופסק את הגרגרת ותימה דלין זה שייך להלכות שחיה דזה פסול מפני שלא שחטו ולא דמי לשאר הלכות שחיה ויש לומר דליידי ששחט בסכין פגומה או במגל זה נקרא פסק את הגרגרת ופסולה הוי משום דלין שחטין אלל חונקין כדמגל בפירקין (לקמן דף טו:) חוץ מן המגל והמגירה כו' ובהלכות גדולות פירש עקור שנעקר הסימין ונשחט חוץ ממקומו והוא דמה ענין או להלכות שחיה וטעם אלל לא עשה כלום אלל שהסימין נשחט מאליו ואפילו (ס) שחטו טרפה ואסורה באכילה במתניתא תנא ונבלה ומטמאה במשא במאי קמיפלגי בדרב הונא (דאמר) (ב) ובהמה בחיה בחזקת איסור עומדת עד שיוודע לך במה נשחטה נשחטה הרי היא בחזקת היתר עד שיוודע לך במה נטרפה מר סבר בחזקת איסור קיימא והשתא מהו היא ומר סבר בחזקת איסור אמרינן בחזקת טומאה לא אמרינן גופא אמר רב הונא בהמה בחיה בחזקת איסור עומדת עד שיוודע לך במה נשחטה נשחטה בחזקת היתר עומדת עד שיוודע לך במה נטרפה ולימא נשחטה הותרה הא קמ"ל דאע"ג דאיתיליד בה ריעותא כדבעא מיניה רבי אבא מרב הונא בא זאב ונטל בני מעים מהו נטל הא ליתנהו אלא נקב בני מעים מהו נקב הא קא חזינן דהוא נקבינהו אלא נטלן והחזירן כשהן נקובין מהו מי חיישין שמא במקום נקב או לא א"ל א"אין חוששין שמא במקום נקב איתביה ר' ראה צפור המנקר בתאנה ועכבר המנקר באבטיחיים חוששין

עקור לפירוש הלכות גדולות מעין שאר הלכות שחיה שהן בגוף השחיה ועקור אינו בגוף השחיה אלל ששחט סימין שנעקר וגם קצת קשה לשון נוחר ומעקר משמע שאינו אלל מעקר הסימין ואין עושה שחיה אחרת רק שמיחתו עיקור כמו צמחיה ואינו כן שצדק לא היה מת ומה שקשה מלקמן (ט) לפירוש הקונטרס ומפרק אלו טרפות וליישב הלכות גדולות אפרש כל אחד במקומו בצורת השם יתצדק: **כדי** ביקור טבח חכם. ואף על פי שיש סכין גדולה וסכין קטנה משערין לכל בהמה צדיקין שיש בה כמלא זואר ומין לזואר כמלא זואר: **ואם אסורה** בה ריעותא. משום דרוב פעמים שחט שפיר ושריא מדאורייתא לא החמירו לעשות נבלה: **אמר** ליה אין חוששין שמא במקום נקב נקב. ואפילו יש שם נקבים הרבה שלא במקום שנינו מסתברא דתלינן כולוה צואר כי היכי דמכשרין (לקמן מט.) היכי דמשמשא ידא לטבחה:

מעילאי נמי. כי סחין להו על גבי צמר איכא קרמא מפסיק שאין חלב שאין לו קרום דק מלמעלה: **ממשמשא.** מני"ר: **מפסא.** לשון פתות אותה פתים (ויקרא ב:). **כסב.** לכתוב שידע לחתום שמו אילו יש צד דין או לעדות: **שחיה.** לאמן ידו לכן אפילו שצקי בהלכותיה:

קשר של תפילין. יש צו אומנות שעשוי כמו אות דל"ת שהיא נראה זה שדי השיין חקוקה בקמטי התפר ענין שיין ולרועה קטנה כפולה אומלוייה ענין יו"ד והקשר עשוי ענין ד': הני **שכין.** תפילין וליציט וזכרת חתנים מצויין תדיר הלך הכל בקיאין בהם ואין לרבינו לימוד שמעמנו היה בקי בהם: **שחיה** דרסה חלדה הגרמה ועיקור. צפרק השוחט מן לכולוה שהיה (לקמן לב.) אם שהה כדי שחית בהמה כו'. (ט) שחט והתח הראש צבת אחת שלא הולך והציט היינו דרסה. (ט) שחט הושט ופסק בהגרמת הרי עיקור. (ט) או שהחליד את הסכין הוי חלדה כחולדה זו המצובה בחורין. (ט) השוחט מתוך הטבעת הוי הגרמה והתס [ומ]. מפרש לה ואילו ולשון הגרמה שמכריע ידו לנאח חוץ ממקום הכשר שחיה וכמו היה שוקל עין בעין נותן לו גירומיו וגבי הכרעה צבצא צמרא (דף פח:) **כולוה** ז'סן. צמתינן פרק השוחט (ט) שבהמה מתנבלת בהן וכיון שאין בקי בהן פשיטא דאסור לאכול וכי שמואל דאמורא הוא מתני' אתא לאשמעינן שצבר השמנה שניה ועומדת: **ולא ידע.** אינו ידע שאסור לעשות מן ומאכילה לנו: אם שהה כדי ביקור. והוא שיעור שהיה: לאו **כדי ביקור סימין.** אלמא יש בהן תורת ביקור: **כדי ביקור חכם.** לצדוק הסכין שהטבח לרין להראות הסכין לחכם העיר מפני כבוד החכם כדאמרין (לקמן דף י:) אע"ג שהטבח בקי בהלכות צדיקה: **אם כן נפט דברך לשיעורים.** פעמים שהחכם רחוק מהטבח פעמים שהוא קרוב: **ענה חכם.** שהשוחט תלמיד חכם ואין מופלא בעיר ממנו כלומר לא תלוי השיעור אלל צהיית צדיקת סכין לחודה: **לא צדק.** צומיניסיס מלי: טרפה שחטה אינה מטמאה כדאמרין בהעור והרוטב (לקמן קסג:) מן בהמה (ט) מקצת בהמה מטמאה ומקצתה אינה מטמאה ואינו זו טרפה ששחטה: **נבלה.** דלאו בחזקת שחטה מחזיקין לה כדכר הונא וצמירקין: **בהמה צהייה בחזקת איסור.** שהרי אסורה משום אצר מן החי הלך אס נולד ספק בשחיה וצאת להעמיד על חזקתה שאין יכול להוציאה ממנה על ידי ספק מנאצת אומר שבהמה זו אסורה שהרי בחזקת איסור תחלה ומספק אתה צא להפירה שמה נשחטה כראוי אלל תמירנה מספק עד שיוודע לך שנשחטה כראוי: **נשחטה הרי היא בחזקת היתר עד שיוודע לך במה נטרפה.** ולקמן מפרש מלי נפקא מינה. וצרישא דמילתיה קמיפלגי דהשתא נולד לנו ספק בשחיה שמה לא נשחט הרוטב: **מר סבר בחזקת איסור.** הראשון עומדת שלא היתה שחטה שאינה שחטה וצומקמית לה הרי מתה ומטמאה: **ומר סבר בחזקת איסור אמרינן.** ולאכילה הוא ונשחטה קודם שחיה: **לא אמרינן.** שהרי צמר מן החי אינה מטמאה: **וימא נשחטה הותרה.** דלשון חזקה לא שייך אלל דצדק ספק דמימא העמד דבר על חזקה: **דאע"ג דאיתיליד בה ריעותא.** שנוגד זה ספק טריפות ספק קודם שחיה היה זה ויש תלמוהו בללאחר שחיה מוקמינן לה אחזקת היתר דסתם בהמה אינה טרפה ותלינן בלאחר שחיה וכשרה: **נטל הא ליתנהו.** ולא חזינן בהו שום ריעותא ומהי ספקא איכא: **מי חיישין שמא במקום נקב.** שיהי זה נקבים קר"ט צלע"ו:

מסורת הש"ס

(א) לקמן לב. (ב) לקמן לב. (ג) וצבת לה: וי"ו. (ד) ציטה כה. (ה) ענין חוקי יבמות: ד"ה אשה וע"ש מוספות פ"ה סה. ד"ה בחזקת שחיה על פדשיי הבהא (ו) לקמן מט. (ז) ומוספתא מרומת פ"ו ה"ק. (ח) דף לב. (ט) דף לב. (י) דף ית. (יא) לקמן לב. (יב) ית. (יג) ויקרא יא. (יד) ג"ל ושמע. ר"מ. (ט) ג"ל שמו. ר"מ.

הנהגות הב"ח

(א) גמ' דאמר רב הונא צמיה: (ב) תוס' ד"ה סולה וכו' ומה דקשה מלקמן דף ב ל"ה הוסיף ומפ' ל"ה טרפות דף מד וליישב:

הנהגות מהר"ב רנשבורג

(א) בעין משפט סי' צ"ב ו"ב וסי' כ"ג ט"ף א' ספק וספק צ' וסי' כ"ד ס"א וסי' וסי' יע"ש פ"ל:

לעוי רש"י

מני"ר. למשמש. קר"ט. חורים.

מוסר רש"י

בהמה בחיה בחזקת איסור. אצר מן החי. עומדת. ונפקא מינה שאם אצר ספק בשחיה נעמידה על חזקה ואסורה עד שיוודע לך כיצור שנשחטה כולו. ונשחטה כראוי הרי היא בחזקת היתר. דסתם בהמה אינן טריפות ואם נמלא אינן נקב בריאה או צבני ממים ויש תלמוהו ולאחר שחיה ולהכשיר ובחיה שחטה ולאסור. השמירה על חזקה שהמה זה קודם שנמלא זה ספק זה ומתחת עד שיוודע לך אתם שהיא טרפה (ביצה כה.).

שיטה מקובצת

(א) ורצויה קטנה כפולה תלוייה בה בעין יוד: (ב) ופסק את הגרגרת היינו עיקור: (ג) נותן לו גירומיו הכרעות כבבא בהרא: (ד) כולוה גנדה במתני' פ' השוחט (ה) לא ברק כפימנים לאחר שחיה (ו) כדבר הונא בפרושא דמילתיה הסי': (ז) שהרי בכל ספק אתה אומר והעמד דבר על חזקה מהיה מחללה שאיך יכול: (ח) נשחטה הרי היא בחזקת היתר דרוב בהמות שנשחטו הוי הן בחזקת היתר ולקמן מפי' מאי נפקא מינה: (ט) מוקמינן לה הרי הוי: מהו ומטמאה: (י) הוא שואררת קודם שחיה: לא אמרינן שהרי בשר מן החי אינה מטמאה גיב שבי"ט לא נמצא כל זה:

(א) אולי י"ל ומלי אמר דלא למסוף. (ב) נראה ל"ל: ומשום הכי לא חוי הלך לומר דבחזקת הימר עומדת.

התסלה צו שהיה בר מללה ומהי ספקא איכא: מי חיישין שמא במקום נקב. שיהי זה נקבים קר"ט צלע"ו:

אמר ליה אין חוששין שמא במקום נקב נקב. ואפילו יש שם נקבים הרבה שלא במקום שנינו מסתברא דתלינן כולוה צואר כי היכי דמכשרין (לקמן מט.) היכי דמשמשא ידא לטבחה:

אמר ליה אין חוששין שמא במקום נקב נקב. ואפילו יש שם נקבים הרבה שלא במקום שנינו מסתברא דתלינן כולוה צואר כי היכי דמכשרין (לקמן מט.) היכי דמשמשא ידא לטבחה: